

Hooldekodude töötajate pingutused kandsid vilja

Viljandi valla kolme hooldekodu töötajad ja kliendid said aprilli keskel tehtud laustestimise järel kergendatult hingata, sest kõik COVID-19 viiruse analüüsid olid negatiivsed.

Valla sotsiaalnõunik Irma Väre tundis esmalt heameelt selle üle, et kõik hooldekodud said testitud. Kuigi oli teada, et hooldekodudes haigustunnustega kliente ja töötajaid ei ole, andis test siiski kinnituse, et senised rakendatud meetmed on õiged.

„Võitluses koroonaviirusega on hooldekodus töötavad inimesed olnud tõeliselt tublid ja julged. Suur tunnustus neile selle eest! Meil on olnud ka tšake õnne, et kõik nii hästi on sujunud, sest viirus võib sattuda asutusse ka siis, kui kõik on endast oma parima andnud,“ ütles Väre.

Vallavanem Alar Karu nentis, eriolukord on tekitanud tavalisest erinevat suhtumist. „Täna oleme südamest rõõmsad, kui saame uudiseid, kus teatakse, et kõik proovide tulemused olid negatiivsed. Jääb vaid südamest loota, et suudame ka edaspidi ennast ja teisi hoida.“

Vaeva on nähtud palju

Kolga-Jaani hooldekodu juhataja Eda Protsin möönis, et koroonavabaks jäämise nimel on omajagu vaeva nähtud. „Meil ei ole külastajaid ja oleme pööranud palju tähelepanu desinfitseerimisele. Töötajad on ennast hoidnud, et mitte haigestuda – pole näiteks käinud kodust kaugel.“

Hoolealuste jaoks on muutunud see, et kui varem jalutasid nad ka alevi vahel, siis nüüd võivad nad seda teha vaid hooldekodu territooriumil, et vältida kokkupuudet võõrastega. „Peame nüüd olema valvsad ja jälgima, et nad ei läheks meie alalt välja. Muus osas on meie töö ja klientidega tegelemine samasugune kui enne,“ ütles Protsin.

Elu muutus pingelisemaks

Pärsti pansionaadi juhataja kohusetäitja Aime Siro sõnul on eriolukorra aeg on olnud kindlasti pingeline. Kui mõni töötaja on jäänud vahepeal karantiini, on pidanud teised töötama tihedama graafikuga, kuid sellesse on suhtunud mõistvalt.

„Kõik on olnud tublid. Töötajate põhiline hirm on olnud, et mis saab siis, kui haigus tuleb majja. Kas siis enam koju ei saagi? Ja kuidas eraldada haiged inimesed tervetest, et haigus ei leviks laiemalt? Eks me siis oleme rääkinud nendel teemadel ja jälginud uudised. Hirmutav on olnud, kui mõnes hooldekodus on avastatud jälle nakkuskolle.“

Hooldajad on pidanud ka kogu aeg valvama, et hoolealused püsiksid majas, ja samas tagasi tõrjuma omakseid ja tuttavaid. „Kõik ei saa aru, miks on on külastamise keeld vajalik ja tahavad kangesti midagi oma lähedastele tuua. Ka mõned kliendid ei saa aru, miks neid vaatamas ei käida. Meilt on küsitud, kas akna alla tohib tulla. Me pole seda lubanud, sest kui lähedased tuppa ei tule, võib see tekitada hoolealustel veel rohkem arusaamatust ja ärevust.“

Pärsti pansionaadis käivad väliremonttööd, mis on teinud olukorra keerulisemaks. Klientid peavad ohutuse pärast püsima oma sektiioonides ega saa minna ka välja. „See on hästi raske, sest käes on kevad ja ilusad ilmad. Inimesed tahaksid kangesti õue minna, aga me ei saa neid praegu sinna lubada,“ nentis Siro.

Olukord väsitab

Kärstna hooldekodu juhataja Ly Kirt rääkis, et eriolukord on nõudnud hooldekodu töötajatelt suuremat pingetaluvust, ettevaatlikkust ja pannud neid ümber korraldama ka oma isikliku elu.

„Planeeritud külastused, lähedaste juubelid ja muu tuli edasi lükata või ära jätta, sest meie tervisest oleneb klientide tervis. Meil on suur vastutus, et ei tooks viirust hooldekodusse. Sellises olukorras paistab töötajate pühendumus, vastutusvõime ja ühtehoidmine eriti välja. Meie hooldekodus on väga tublid töötajad.“

Palju tuge on saanud valla sotsiaalosakonnast, kust on toodud ka piisavalt desinfitseerimis- ja kaitsevahendeid. „Vallast, tervise- ja sotsiaalkindlustusametist küsitakse, kuidas läheb, mida vaja on. Meid ei ole üksi jäetud. Suur tänu selle eest!“

Palju on aidanud ka kolleegide omavaheline suhtlus ja tugi. „Paraku on kõigil märgata juba teatud väsimuse märke. Püüame leida kasvõi mingeidki meelelahutuse võimalusi, et mitte lasta päevadel ühte sulada.“

Juhataja lisas, et vastu aitab pidada huumor ja looduses viibimine. Kärstna hooldekodul on vedanud asukohaga metsa ääres. Juba aprillis istutas majarahvas uusi viljapuid ja mais algasid aiatööd. „Saame võtta emotsionaalselt looduselt rohkem, kui kunagi enne. Saabunud on õiterohke aeg! See on õnnelik aeg ka hooldekodu perele,“ nentis Ly Kirt.

Made Laas,
avalike suhete nõunik

Kärstna hooldekodu töötajad ja kliendid olid pärast koroonatestide tulemuste teada saamist positiivselt meelestatud. „Sest saime teate – oleme kõik negatiivsed! Jätkame oma tööd sama hoolikalt!“ ütles juhataja Ly Kirt (ilma maskita). Kõrval hooldajad Elle Silla ja Hille Kaurov. Foto: Marika Kraun

Kolga-Jaani hooldekodu inimesed saavad päikest nautida maja ees terrassil. Keskel hooldaja Sirje Orgusaar. Foto: Riika Kaselo

Pärsti pansionaadi puhketoas saavad kliendid kenasti aega veeta. Foto: Ene Koitla

VALLAVANEMA VEERUD

Viiratsi mänguväljakul oli mai alguses vähe inimesi.

Foto: Kaarel Kesamaa

Eriolukorrast välja

Meie kõigi ühiste jõupingutuste tulemusena on see, et viiruse COVID-19 pandeemia näitab igal pool Eestis ja vallas raugemise märke. Õnneks on ka paljudes teistes riikides kiirelt nakkav viirus täna raugemise graafikus ja riigid üksteise järel mõtlevad piirangute lõdvendamisele ning tavapärase elu juurde naasmise võimalustele.

Alar Karu, vallavanem

Kindlasti ei tähenda see veel seda, et oleme lõplikult viiruse võitnud ja nakkuse oht on möödas. Ettevaatlikud viiruse nakkuse suhtes peame olema veel pikka aega.

Kuidas oleks kõige õigem Eestis ja meie vallas tavapärase elukorralduse juurde naasta? Kogu Eesti kohta tulevad kindlasti juhtnöörid valitsuselt, kes toetub oma otsustes viroloogide õpetustele ja soovitudele. Jälgides ka teiste riikide käitumist ja plaanide tegemist kriisist väljumiseks, jääb kõlama tegelikult kaks väga lihtsat, kõigile meile jõukohast käitumisreeglit, mis ilmselt viiruse levimist kõige paremini pidurdavad: pea kinni 2+2 reeglist (maksimaalselt kahekesi koos ja teistest 2 meetri kaugusel) ja käte sagedasest desinfitseerimisest ning pesemisest.

Kindlasti on ka nendest kahest reeglist igal pool ja igal ajal raske kinni pidada, aga kui ikka püüda, siis kindlasti aitame üheskoos kaasa, et viiruse levik peatub peagi täielikult. Sellise käitumise juures on hea teada, et nii pidurdame ka kõigi teiste haiguste levikut inimeselt inimesele ning püsime terved.

Täna oleme kokku leppinud vallas esialgsed eriolukorrast väljumise käitumisreeglid ja soovitusel, mis võivad muidugi vastavalt olukorra muutudes ka leebemaks või rangemaks muutuda.

Pärast eriolukorra lõppemist on 18. mail vallamaja avatud kõigile valla kodanikele. Samas soovitame siiski ka edaspidi võimalikult palju kasutada ametnikega suheldes digitaalseid võimalusi.

Viljandi valla lasteaiad avame samuti, aga rangemalt hakkame igapäevast kontrollima laste tervislikku seisundit. Laste tervise kontrollimiseks plaanime laste-aedadest soetada kontaktivabad termomeetrid. Laste-aeda võetakse vastu ainult terveid lapsi, mis tähendab, et töötajatel on õigus hommikul laste tervist kontrollida ja haigusnähtudega lapsed koju tagasi saata. Lasteaedade õpetajatele soovitame võimalikult palju tegevusi viia läbi õues ning tagada rühmade omaette tegutsemine.

Valla koolides toimub distantsõpe kuni 2019/2020. õppeperioodi lõpuni 9. juunil.

Alates 18. maist toimub kontaktõpe vajadusel 9. ja 12. klassi lõpetajatele ning lisatuge vajavatele õpilastele.

Kontaktõppele osalevad õpilased määrab iga kooli direktor käskkirjaga.

Kontaktõppe rühmatunnis ei või osaleda üle 10 õpilase. Laste lasteaias ja koolis oleku ajal tuleb kinni pidada täiendavatest hügieenireeglitest ning terviseameti poolt antud soovitudest ja juhistest.

Tarvatu Muusika- ja Kunstikoolis ja Päri Spordihoones on alates 18. maist lubatud osaline individuaalõpe. Täpsemad juhised eriolukorrast väljumiseks leiavad lapsevanemad ja õpilased haridusametust veebilehekülgedelt.

Kahjuks ei toimu sel kevadel lasteaedades ja koolides tavapäraseid lõpuüritusi ja vallapoolseid pidulikke vastuvõtte. Ehk saame seekord kuidagi teismoodi neid pidulikke sündmusi meie kõigi jaoks ikkagi eriliseks teha, lähtudes toimimise hetkel kehtivatest riiklikest reeglitest.

Suured tänud kõigile, kes on raskel ja keerulisel eriolukorra ajal reeglitest ja soovitudest kinni pidanud ning ka teistesse kaaskodanikesse lugupidavalt suhtunud. Peame vastu veel – palju pole enam jäänud ...

Viljandi Vallavalitsuse istungitel aprillikuus

- Viljandi valla arengukava aastateks 2019–2025, Viljandi valla eelarvestrateegia aastateks 2019–2023 ja Viljandi valla teehoiukava aastateks 2020–2023 ülevaatamise ja uuendamise ajakava kinnitamine.
- Projekti „Mustla reoveeko-

gumisala vee- ja kanalisatsioonitorustike rekonstrueerimine” omaosaluse eraldamine.

- Jämejala Psühhiaatria haigla detailplaneeringu algatamine.

- Väikehanke „Sakala tn 1 liikluspindade projekteerimine” pakkujate kvalifitseerimine,

pakkumuste vastavaks tunnistamine ja pakkumuse edukaks tunnistamine.

- Viljandi valla eelarvest mitetutulunduslikuks tegevuseks toetuse määramine ja maksimine tegevusalale „Muu vaba aeg, kultuur, religioon, sh haldus”.

Viljandi Vallavolikogu istungil aprillikuus

- Viljandi Vallavolikogu 20.12.2017 otsuse nr 24 „Mitmetulundusühingule Tarvatu Motoklubi Raassilla moto- ja vabaajakeskuse arendamiseks taotletava toetuse omaosaluse garanteerimine” punkti 1 muutmise. Viljandi vald garanteerib projekti omafinantseeringu tasumise (15%) kogusummas 422 509.28 eurot aastatel 2020–2022 alljärgnevalt: 2020. aastal 60 000 eurot; 2021. aastal 300 000 eurot; 2022. aastal 62 509.28 eurot.

- Viljandi Vallavolikogu annab nõusoleku Viiratsi alevikus Heina põik 1 asuval hoonestusõigusega koostatud kinnistule kasutusloa väljastamise tähtaja pikendamiseks.

- Viljandi Vallavolikogu nõustub Vägita kruusakarjääri maa-vara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/325455 muutmise taotluse keskkonnamõju eelhindangu tulemustega ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmisega.

- Viljandi Vallavolikogu otsustab kutsuda Eesti Linnade ja Valdade Liidu volikogust tagasi Viljandi valla esindaja vallavanem Alar Karu asendaja Ene Saare. Nimetada Viljandi valla esindaja vallavanem Alar Karu asendajaks abivallavanem Rein Antoni.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 27. mail.

Määruste ja korraldustega saab tutvuda Viljandi valla koduleheküljel www.viljandivald.ee alajaotuses Dokumentide register.

Mäeltküla tööstuspargi kruntide hoonestusõiguse enampakkumine

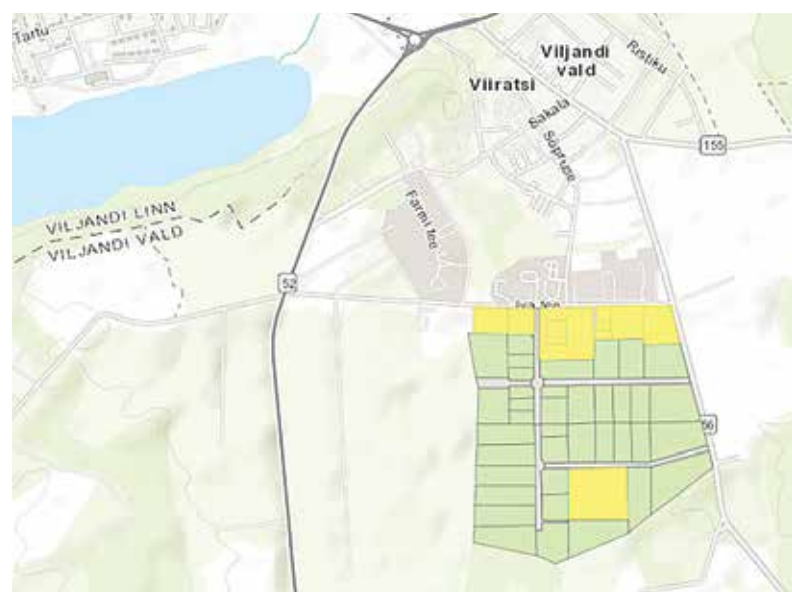
Viljandi maakonnas, Viiratsi külje all, Viljandi linna vahetus läheduses, ootab ettevõtjaid Mäeltküla tööstuspark, mis laiub ligi 62-hektarilisel maa-alal.

Detailplaneeringuga määratletud kruntide 1–8 ja kruntide 15–25 hoonestusõigust on ettevõtjatel võimalik omandada enampakkumise korras. **Suuline enampakkumine toimub 26.05.2020 kell 10 Viljandi vallamajas, Kauba tn 9, Viljandi linn, ruumis nr 201.**

Kruntide suurus on 4632 m²–25 594 m², kuid suurema maa vajadusel on võimalik krunte liita.

Hoonestusõiguse omandamisõiguse alghinnaks on 2 eurot ruutmeeter. Enampakkumise tagatisraha ühe krundi kohta on 5000 eurot. Enampakkumise osavõtutasu on 100 eurot.

Kruntidele ehitatakse arendaja poolt välja taristu vee-, reovee- ja kanalisatsiooni-, elektri- ja gaasivarustusega liitumiseks, samuti ehitatakse välja juurde-

pääsuteed ja tänavalgustus.

Planeeringu järgi on kõikide kruntide sihtotstarve: tootmis- ja laohooned, laohooned, hulgikaubanduse maa, logistika- ja keskuse maa.

Kruntide asukohta, suurust ja muu infoga saab tutvuda Viljandi valla koduleheküljel aadressil

<https://www.viljandivald.ee/maeltkyla-toostuspark>, kus on ka detailsem info enampakkumise tingimuste ja hoonestusõiguse seadmise kohta.

Lisateave: Indrek Talts, indrek.talts@viljandivald.ee, tel 435 1822

Indrek Talts, projektispetsialist

Tulge osalema kauni kodu konkursil!

Olete oodatud osalema Viljandi valla heakorrakonkursil „Kaunis kodu”.

Konkursi eesmärk on tunnustada inimesi, kes panustavad oma kinnistu heakorramisse, kujundamisse ja haljastamisse.

Konkurss on suunatud kodudele, suvekodudele, korterelamutele kui ka äri- ja tootmisobjektidele.

Osalemise soovist palume teavitada vallavalitsust hiljemalt 23. juuniks e-postil viljandivald@viljandivald.ee või telefonil 5301 1640. Kandidaa-

diks võib esitada ka kellegi teise kauni kodu!

Kandideerimiseks esitada kindlasti järgnev info:

1. kinnistu aadress
2. kinnistu omaniku nimi ja kontaktandmed
3. Esitaja nimi ja kontaktandmed

Hindamiseks moodustab vallavalitsus hindamiskomisjoni, kes külastab kõiki konkursile nõuetekohaselt esitatud kinnistuid. Külastamine toimub tavaliselt juuli kuu esimeses pooles. Kinnistute külastamine lepitakse kandidaadiga kokku ja külas-

tamine toimub ainult kinnistu omaniku nõusolekul.

Tunnustuse saajaid autasustatakse tänukirja, majamärgi ja rahalise preemiaga. Tunnustatud pääsevad edasi maakondlikule konkursile ja sealt edasi ülevaariigilisele konkursile „Eesti kaunis kodu 2020”.

Viljandi vallavalitsus tänab kõiki, kes on juba avaldanud soovi konkursil osalemiseks või esitanud konkursile kellegi teise kauni kodu.

Liisa Riiner, keskkonnaspetsialist

Kaasava eelarve ideekorjel viimased päevad

17. maini ootab Viljandi vallavalitsus elanikel ideid kuni 35 000 euro kasutamiseks 2020. aasta kaasava eelarve raames.

Ideid saab esitada ning sobiva idee poolt hiljem hääletada infosüsteemis VOLIS, kus tuleb end identifitseerida ID-kaardi või mobiil-IDga. Ettepaneku võib ka esitada digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile viljandivald@viljandivald.ee.

ee või paberkanjal allkirjastatuna Kauba tn 9, Viljandi linn, 71020, Viljandimaa.

Kaasava eelarve objektiks on investeering maksumusega vähemalt 5000 eurot ja maksimaalselt 35 000 eurot. Lisainfo on kättesaadav Viljandi vallavalitsuse kodulehel.

Kaarel Kesamaa, avalike suhete spetsialist

Sotsiaaltöötajad aitavad inimesi ka eriolukorra ajal

Irma Väre,
sotsiaalnõunik

Sotsiaalvaldkond teenindab inimesi endiselt otsekontakti teel vaid äärmisel vajadusel.

Palume esmalt sotsiaaltöötajatega ühendust võtta telefoni või meili teel. Niimoodi selgitatakse välja, kui kiireloomuline probleem kellelgi on ja lahendatakse vastavalt.

Kell on võimalik, saata taotlusi/avaldusi elektrooniliselt, siis palun kasutage seda võimalust. Sotsiaaltöö spetsialistid vajadusel abistavad ja nõustavad telefonitsi kõikides toimingutes. Vajadusel korraldatakse kohtumine.

Kuna praeguseks on eriolukord kestnud juba kaks kuud, siis julgustan kodanikke abi vajaduse korral kindlasti pöörduma. Samuti on oodatud info inimeste kohta, kes võivad abi vajada, aga liigse tagasihoidlikkuse või teadmatuset tõttu abi otsinud ei ole.

Koolilõunast ja toiduabist

Viljandi vallas on igasugune toiduabi jagamine vajaduspõhine. Viljandi vald on hetkel seisukohal, et koolide poolt sooja toitu või toidupakke õpilastele ei jagata. Põhjuseid on mitmeid, aga üheks kaalukamaks on asjaolu, et toidu tarnimine

iga väikse küla ja taluni rikub karantiinitingimusi, mille tõttu viirusel on lihtne levida. Proovime igakülgsest sellist olukorda ära hoida.

Kellel on eriolukorrast tulenevalt majanduslikult raske olukord selliselt, et raha ei ole lastele söögi ostmiseks, kommunaalmaksete tasumiseks vms, siis palume kindlasti pöörduda valla sotsiaaltööspsialistide poole, kes saavad pakkuda erinevaid toetusi ja teenuseid (sh ka toiduabi). Toiduabipakkidega on abistatud vajaduspõhiselt juba paljusid perekondi ja üksikisikuid.

Selgitan lahti ka ajakirjandusest läbi käinud väite, nagu riik eraldaks igale koolilapsele koolitoidu raha. Tegelikult eraldab riik igal aastal õpilaste koolilõuna toetust kohalikule omavalitsusele (kooli pidajale), kes lisab eraldatud summale veel kokkade palgaraha, ruumide kulu jne.

Seega ei ole riigi toetus nimeline (mõeldud konkreetsele lapsele). Nt kui laps puudub koolist haiguse tõttu 2 nädalat, ka siis ei saa ta haigusega eemaloldud aja kompenseerimiseks kooli tulles koolilõuna pakki.

Seega abistame kõiki neid, kes ise ennast abistada ei suuda. See tähendab, et kõige olulisem valla sotsiaaltöö seisukohalt on ikkagi see, et puudustkannatav inimene ei jääks abita. Kui te ise vajate sotsiaalabi (nt toitu) või on kellelgi teie lähedastest/tuttavatest hädasti abi vaja, siis pöörduge julgelt valla sotsiaaltöö spetsialistide poole.

Vallamaja on olnud eriolukorra ajal vahel nagu ladu. Fotol komplekteerivad sotsiaaltöötaja Astrid Viinapuu ja sotsiaalnõunik Irma Väre Euroopa Liidu toiduabi pakke neile, kellele jaanuaris ja veebruaris eraldati toimetulekutoetust või üheksakordset sotsiaaltoetust.

Foto: Alar Karu

Sotsiaaltöö spetsialistide kontaktid piirkonniti:

- Tarvastu piirkonnas: Astrid Viinapuu, tel 517 6711, email: astrid.viinapuu@viljandivald.ee
- Kolga-Jaani ja Leie piirkonnas: Öne Raamat, tel 5919 9906, email: onne.raamat@viljandivald.ee
- Vanas Viljandi valla piirkonnas (kõik teised piirkonnad):

Hanneli Vanamb, tel 5198 3202, email: hanneli.vanamb@viljandivald.ee
Sirli Toom, tel 512 7988, email: sirli.toom@viljandivald.ee
Ragna Ruukel, tel 512 3120, email: ragna.ruukel@viljandivald.ee

NB! Palume abivajaduse korral helistamist sotsiaaltöötajale võimalusel mitte jätta viimasele hetkele, vaid oma abivajadusest varakult teada anda.

Loodame, et artikli ilmumise ajaks võime jälle rohkem liikuda, kohtuda sõprade ja lähedastega ning meid ootab ees ilus suvi.

Üldplaneeringu eelnõu on avalikustamiseks küps

Raivo Laidma,
planeeringu-
spetsialist

Viljandi vald on moodustatud aastatel 2013 ja 2017 kokku kuuest liitunud omavalitsusest. Seadus kohustas valla uue üldplaneeringu koostamise algatama ühe aasta jooksul kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast. Täna on üldplaneeringu eelnõu avalikustamiseks valmis.

Viljandi valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu avalik väljapanek algab 29. mail 2020 ja kestab 30 päeva.

Tegelikult on valla üldplaneeringu materjalid olnud valla veebilehel avalikud kogu selle koostamise protsessi vältel ja kõigil soovijail on kogu aeg olnud võimalus selle koostamises kaasa lüüa. Planeeringualaks on kogu valla territoorium, mille suurus on ligikaudu 1372 km².

Eelnõu ametlik avalikustamine on planeerimisseadusest tulenev menetlusnorm, mil-

le jooksul on igal isikul õigus avaldada eelnõu kohta arvamust ja saada selle kohta vastuseks omavalitsuse seisukoha. Koos üldplaneeringu eelnõuga avalikustatakse ka keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu (KSH).

Seoses eriolukorraga ei ole võimalik veel nimetada avaliku arutelu toimumise aega, mis seadusest tulenevalt peaks toimuma 45 päeva jooksul peale eelnõu avaliku väljapaneku lõppu. Vallavalitsus teavitab selle toimumisest täiendavalt nii valla veebilehe, sotsiaalmeedia kui ka maakonnalehe Sakala kaudu.

Protsess läheb edasi

Üldplaneeringu eelnõu avalikustamine ei kuuluta veel kaugeltki selle koostamise protsessi lõppu. Järgneb planeeringu kooskõlastamise protsess planeeringu koostamisse kaasatud ametiasutuste ja teiste isikutega. Sellele järgneb omakorda planeeringu vastuvõtmine vallavalikoguga poolt ja veelkord avaliku väljapaneku korraldamine.

Nagu näha, aega kaasarääkimiseks veel on, aga planeeringu koostajana soovin väga, et kõik head mõtted ja ettepanekud esitatakse enne, kui kell 24-ndat tundi lööma hakkab.

Planeering määratleb kogu valla ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused. Kui valla arengukava elluviimisel lähtutakse üldplaneeringus sätestatud tingimustest ja KSH-s käsitletud meetmetest, siis ei too üldplaneeringu elluviimine kaasa tervikuna olulist negatiivset keskkonnamõju.

Koostamise käigus on analüüsitud läbi kõik endised üldplaneeringud, mis kohati on väga erinevad ja koostatud suure ajalise vahet (1999 kuni 2008). Nii seadus kui ka nõuded ja ootused üldplaneeringule on selle ajaga palju muutunud. Koostatava üldplaneeringuga lahendatakse praegu planeerimisseadusega üldplaneeringule pandud ülesanded. Mitut teemat nendest olen tutvustanud Viljandi valla Teataja kaudu varasemates numbrites ja mitu artiklit on veel ilmunas.

Ettepanekud üldplaneeringu ja KSH eelnõu kohta palun esitada Viljandi Vallavalitsusele kirjalikult hiljemalt 1. juuniks 2020 aadressil viljandivald@viljandivald.ee või postiaadressil Kauba 9, 71024 Viljandi.

Täiendav info vajadusel: planeeringuspetsialist Raivo Laidma, tel 5885 5537, e-post: raivo.laidma@viljandivald.ee

Kuidas on teid mõjutanud koroonakriis?

Tolores (18): Koolis toimus üleminek kaugõppele ning esialgu oli õhkkond uus ja huvitav. Mulle kaugõpe meeldib, kuna nii saan paremini enda aega planeerida ja seeläbi jõuan õppematerjali omandada ja kodused tööd tehtud isegi kiiremini. Ka sportimisvõimalused on olemas, kuna on lihtne minna loodusesse.

Loomulikult ootan piirangute lõppu, sest igatsen oma sõpru ning sooviksin jälle kohtuda suuremate seltskondadega. Praegu on vestlused peamiselt internetis, mis ei asenda reaalselt suhtlemist.

Velika (41): Meie perele on mõjunud koroonakriis halvasti. Väga kehvad ja mõistmatud on muudatused bussiliinide aegades. Enam pole võimalik koju saada tavapärasel ajal, mis muudab kogu päeva keerulisemaks.

Mulle ei meeldi ka kaugõppe vorm, mis muudab minu ja lapse elu keerulisemaks. Pean tegema ka õpetajate tööd, lisaks on palju dubleerimist. Kirjutame vihikusse lahendused ning seejärel peame ka kirjutama veel internetikeskkonda. Poodide kellajad on ka muutunud ja see ka ei ole meeldiv. Samuti pole olnud võimalik teistega kohtuda.

Sirje (60): Mulle pole toonud kriis peale rahulikuma keskkonna midagi uut. Vahelduseks on mõnus, kui elu on natuke vaiksem. Kodukandis on hea olla ja vald on hästi hakkama saanud. Töö osas mul muudatusi pole: graafik on täpselt sama ning tavapärase elukorraldus on säilinud. Tanklas käib lihtsalt oluliselt vähem inimesi, mistõttu on töö samuti vaiksem. Loodetavasti suveperioodiks piirangud kaovad, kuna eks need on ka väsitavad.

Hansen (80): Koroonakriis pole suur probleem ja pole palju mu üldist elurutiini muutnud. Olen näinud palju hullemaid perioode ning alati saanud üksi hakkama. Sõidan ise autoga ja käin ükski poes. Inimestega olen kokku puutunud ainult poes. Tean, et toitu on võimalik koju ka tellida, kuid poes käimine aitab püsida värskena. Hoian distantsi, kuna olen vana ja tervis pole samuti kõige parem. Valla teenuseid pole vajanud.

Küsitles ja pildistas: Kaarel Kesamaa

Põnev kevade nädal Holstres

Kevade nädalaid, mille raames on esmaspäeval pärast lihavõtteid olnud pühademu-nade näitus, oleme Holstre koolis pidanud 16 aastat. Eriolukord ei saanud näitusele takistuseks, vaid hoopis suurendas osavõttu.

52 last saatsid fotosid munadest ja kevadest suurele virtuaalsele munanäitusele. Lisaks silma rõõmustavale näitusele said õpilased munade värvimise ja pildistamise ülesande eest ka arvestuse.

Teine osa kevade nädalast on viimastel aastatel olnud pühendatud „Aasta tegijad looduses“ tutvustamisele. Toimuvad esitlused ja nädala lõpus viktoriin.

Seekordset esitlust tehes üllatas mind nahkhiirte kirev ja rohke maailm. Nahkhiirte liigirikkus imetajate hulgas on maailmas näriliste järel teisel kohal! Kõige väiksem neist on

2 g raske ja tiibade siruulatus 2,5 cm, suurim kaalub 1,6 kg ja siruulatus on 1,7 m. Oma väikesi poegi kannavad emad seljas ka lennates.

Ka tuttpüttide pojad elavad mõne aja ema seljas, isegi lennates ja sukeldudes. Nende lindude üle poole meetri suurune pesa on umbes 60 cm vee all ja ainult 5 cm sellest on vee peal ning pesa on rohkem kui 7 kraadi soojem ümbritsevast keskkonnast. Esitluses leiab huvitavaid fakte veel samblike, oranžika teehele mosaiikliblika, aasta kala lõhe jm kohta.

Viktoriin sündis mitmete õpetajate ühistööna. Hea meel oli, et kevade nädala raames võttis viktoriinist osa 57 inimest. Kooli kodulehel www.holstre.kool.ee/ saab vaadata nii esitlust kui ka osaleda viktoriinis.

Sirje Kannel,
kunstiõpetaja

7. klassi õpilane Oliver Persidski saatis fotonäitusele ilusa kevadise foto munadest. Foto: erakogu

Füüsikat ja disaini ühendav kehaline kasvatus

Kolga-Jaani põhikooli kehalise kasvatusõpetaja Teet Meerits ühendas tundides vanakooli ja innovatsiooni ning pälvis õpilastelt vaid kiidusõnu.

Teet Meerits rääkis, et Kolga-Jaani kooli kehalise kasvatusõpetuse tunnid toimuvad iseseisvalt vastavalt seatud ülesannetele. Esimesel nädalal sooritasid noormehed kätekõverdusi iga päev kahe nädala vältel 100 tükki päevas. Oluline polnud, palju järjest suudeti teha. Neiud sooritasid üldkehalisi harjutusi vastavalt saadetud videotele.

Õpetaja sõnul on võimalik kodust kehalist kasvatust ka kontrollida. „Iga kahe nädala järel teevad õpilased kirjaliku kokkuvõtte, milles annavad ülevaate oma treeningutest. Õpilased peavad kirjutama, milline trenn oli neile raskeim ja selgitama, millised lihased väsisid. Siiani on antud süsteem toimunud hästi ning „puudujate“ arv on minimaalne,“ tõdes Meerits.

Nooremad õpilased täidavad liikumispäevikut. Viimane on saanud positiivset tagasisidet, kuna ka lapsevanemad on tunnistanud, et laste kodused ülesanded on ka neid motiveerinud olema aktiivsemad.

Ühel nädalal olid Kolga-Jaani

Karoliinale meeldis väga lennutada lennukeid, sest see nõudis nutikut. Foto: Mirja Keerup

õpilastel lennupäevad ehk põimiti kehalist kasvatust füüsika ja disainiga. Nimelt lennutasid õpilased paberist lennukeid ning pidid seejärel mõõtma, kumma käega visatud ja millise disainiga lennuk on edukaim. Õpetajale saadeti tulemused, ülevaade ja analüüs.

Kolga-Jaanis on palju talusid ning sellest lähtuvalt on kokkulepe mitme perega, et hinne saadakse talutöid tehes. Õpetajale on näiteks saadetud pilte, kuidas ühiselt langetati puid tegemaks ruumi uuele kanalale.

Kaarel Kesamaa,
avalike suhete spetsialist

5. klassi õpilase Pärtel Võsu fotokonkursile saadetud pilt ilmestab kõrvaklappide päästvat jõudu, kui kodus on veel väiksemaid õdesid-vendasid. Foto: erakogu

Digioskused on kriisiajal kõvasti arenenud

Andres Savi,
Kalmetu kooli
direktor

Kuidas on kulgenud elu Kalmetu põhikoolis viimastel aegadel, kui õpilased on distantsõppel ja õpetajad peavad neid õpetama digivahendeid appi võttes ning silmast silma kontakt toimub ainult ekraani vahendusel?

Eestis 12. märtsil väljakuulutatud eriolukord oli ootamatu, aga natuke ka etteaimatav. Algul tekitas see palju küsimusi ja kiiret otsustamist. Selleks oli meil aega ainult üks päev: reede, 13. märts.

Ei osanud arvata, et kõikide süsteemide ümberkujundamine saab olla nii kiire ja põhjalik. Vaatamata kõigile pingutustele ei suuda tekkivaid probleeme ette näha ning paljud ei võtnud kõike ka nii tõsiselt.

Õpilastele seletasime, et tuleb kõik õppetööks vajalikud ja isiklikud asjad koolist kaasa võtta, aga ikka leidis neid, kes hiljem avastasid, et õpikud, töövihikud või spordiriided, jalanõud on koolis ja neid kätte saada on keeruline.

Siiski oleme saanud probleeme enamasti lahendada. Algul oli raskusi ka tehniliste vahendite olemasoluga ja erinevate õpikeskkondades orienteerimisega. Kool, õpetajad ja valla valitsus on varustanud õpilasi arvutitega.

Kriisiolukord on meile õpe-

tanud, kuidas kiirelt lahendusi leida, orienteeruda muutuvates oludes, kasutada tehnoloogiat eesmärgipäraselt ja planeerida aega erinevatele tegevustele. Saim tegeliku praktika ja võimaluse e-õppe rakendamiseks, seda küll sunniviisil, kuid elus on ikka nii, et kui väga vaja, siis teeme ära.

Pered on olnud tublid

Väga suur panus distantsõppe kordaminekuks on olnud õpilaste peredel, kelle õlule on langenud suur koormus lapse toetamisel, juhendamisel, aja planeerimisel ning kõige selle sobitamisel niigi keerulisse ja stressirohkesse igapäevaellu. Suur tänu kõigile selle eest.

Meie kõigi digipädevus on teinud tohutu hüppe, ilma kriisita oleks selliseks arenguks läinud aastaid, mida praegu oleme õpinud paari kuuga. Igast kehvast asjast võib ka kasu olla, peame püüdma olukordades näha võimalusi ja leidma positiivset, virisema ja kaebles jäämisel pole mõtet.

Oleme õpetajatena õppinud olukorrast, püüdnud muuta oma suhtumist õppetöösse ja hindamisse, oleme arutanud ja leidnud, et õpilastele on positiivne ning innustav tagasiside palju mõjuvam ning numbrilise hindamisega oleme üritanud olla tagasihoidlikumad.

Oskusainetes on distantsõppe läbiviimine keerulisem, ei saa eeldada, et õpilasel oleksid kodus kõik vahendid olemas, mida õppetööks vaja läheb. Seetõttu on nendes ainetes ja ka kõigis teistes õpetajatel vaja palju loovust ja ning paindlikkust.

Muud vahvad tegevused

Samas on väga oluline, et õpilane kuvari taga istumise vahel ka midagi muud teha ja uurida saaks. Eriolukorra ajal on olnud õpilastel võimalus osaleda ka joonistusvõistlustel, Ulge kiigepargi ideedekorjel ja etluskonkursil.

Koolisiselt toimus fotokonkurss „Nutikas ja traksikas koduõpe“, mille raames oodati pilte ideedega koduõppe vahvatest ja loovatest lahendustest.

Siiani on distantsõppe sujunud üllatavalt hästi, loomulikult on olnud ja on siiani ning ka edaspidi raskusi, keerulisi, lahendamist vajavaid probleeme.

Vahel tuleb peale tüdimus ning tahaks väga normaalsesse ellu tagasi pöörduda ning suhelda vahetult ja muretu sõprade ning tuttavatega.

Õpilased on igatsenud koolitulekut ja ka õpetajad eelistaksid kontaktunde sellisele kaugõppele. Kahjuks peame veel mõneks ajaks jääma piirangutega suhtlemise juurde, kõik ikka selleks, et kuri viirus meid ei tabaks ja me kõik jääksime terveks. Oluline on mõista, et me kõik oleme kordumatud ja hindamatud ning seetõttu hoidmist väärt.

Võib arvata, et sellel kevadel enam kõik õpilased päris kooli ei tule. Lohutuseks võib siis võtta kooli ajalehe ja lugeda sealt „ennemuistseid“ koolijutte. Kalmetu Sõna aprillinumbris on põnevaid juttusid elust enne kriisi ja õpilaste lugusid distantsõppe olemise ajast. Toredat lugemiselamust leiad meie kooli kodulehel www.kalmetu.vil.ee.

Ükskord lõpeb ka distantsõpe.

Õpetajad ja pered astuvad Tarvastu lasteaia ühte jalga

Tarvastu lasteaia saame tõdeda, et meie inimesed ja eriti meie laste pered on olnud eriolukorra ajal väga mõistvad, seadusekuulekad ja koostööle orienteeritud.

Eriolukorra ajal on lasteaeda kasutatud ainult Soe majas ja aeda tuuakse lapsed, kelle vanemad oma töö spetsiifikast tulenevalt ei saa järgida soovitusi: „Püsi kodus!”

Lasteaia töid planeerides hoiame au sees 2x2 reegli järgimist ning põhiorihk on enda ning oma lähedaste tervise hoidmisel. Valverühmas töötatakse vahetustega kaasates kõigi kolme maja personali.

Lasteaia kodukontor võimaldab täita arengukaarte, koolivalmiduskaarte, koostada nii isikliku töö kui rühma meeskonnatöö analüüsi ning teha uueks õppeaastaks tööplaan. Reegleid järgides on toimunud sisukad arenguvestlused kõikide töötajatega.

Olukorra plussid

Nagu ikka, on igast halvast võimalik võtta ka midagi head. Tänu väikesele laste arvule oleme jõudnud teha palju sellist, milleks rühmatöö kõrvalt eriti aega ei jää.

Kogu kollektiiv on olnud abiks majaümbruse koristamisel, oleme rajanud uusi peenraid ja korrastanud vanu mänguvahendeid.

Täna on seatud ritta ja koostatud e-kataloogid kõikidele õppemängudele ning loodud Tarvastu Lasteaia interaktiivne raamatukogu.

Lisaks näomaskidele on ömmeldud suurel hulgal uusi riideid nukkudele, esinemiskostüüme ja palju muud. Lõpurühmade õpetajad on koostanud koolieelikute personaalsed albumid, mis sisaldavad laste fotosid lasteaia veedetud ajast.

Olukorras, kus lasteaia lõpupeod võivad ära jääda, oleme ette valmistamas lastele virtuaalset üllatust omaloomingulise näidendi näol.

Lapsevanemad täitsid koos lastega õpetajatelt saadud toredaid ülesandeid ja saatsid sellest fotosid lasteaiale.

Kollaaž: Sigrít Letlane

Õpetajate enesetäiendus

Enesetäiendamine on toimunud läbi veebikoolituste. Enamus õpetajaid osalesid Robomiku poolt pakutud tasuta veebiseminaridel ning omavad rohkem robotikaalaseid teadmisi, mida tulevikus lastega jagada. Ühiselt kirjutasime projekti ka HITSale lootuses täiendada oma robotikavahendeid.

Märtsis kirjutasime motivatsioonikirja Tartu Ülikooli eetikakeskusele osalemiseks tunnustusprogrammis „Hea laste-

aed kui väärtuspõhine lasteaed 2020“. Tarvastu Lasteaed valiti konkursil osalema.

Eriolukord on andnud meile võimaluse süvendatult analüüsida meie väärtuspõhist õppekasvatustegevust. Tänavused eelostatud fookusteemad on koostöö ja head suhted ning kasvamist ja arengut toetav keskkond, mis on ka meie lasteaiale väga olulised.

Kiire kohanemine

Kui eriolukorra esimestel nädalatel oli raskusi isikukaitseva-

hendite kättesaadavusega, siis rõõm on tõdeda, et omavalitsus ei jätnud meid sellises olukorras üksi, vaid abistas kaitsevahendite hankimisel.

Üsna kiirelt kohanesid olukorraga kõik. Naiskodukaitse ridadesse kuulujad jagasid koheselt kriisijuhiseid nii töötajatele kui lastevanematele.

Õpetajad said väga loovalt hakkama lasteaia info jagamisel keskkonda Eliis, kuhu tekkisid kiirelt ideed ja soovitusel, mida kodustes tingimustes lastega

teha. Laste arengu hindamine ei jäänud otsekontakti puudumisel tegemata, vaid teostati kahepoolse aktiivse suhtlemise tulemusena interneti teel.

Kui vahel on tunne, et infokanaleid on palju ja ei teagi, millist neist just kõige tähtsamaks pidada, siis eriolukorra ajal saab küll Kärstna maja rühmade facebooki aktiivsust kõige rohkem imetleda.

Sisukas koostöö peredega

Õpetajad ja pered astuvad ühte jalga ja võib öelda, et koostöö toimib sisukalt. Õpetaja annab mõtte ja koheselt on perede tagasiside olemas. Pidamata ei jäänud ka Kärstna Tõrupsa 37. sünnipäev. Laste virtuaalõnnesoove lugedes saab ainult rõõmu tunda, kuivõrd kogukond kokku hoiab ja oma lasteaiale südamest õnne soovib.

Kui väiksemad lapsed saavad eelnenud lasteaia aastast puhata ja rohkem vanematega aega veeta, siis suuremad igatsevad siiski oma sõpra ja rühmakaaslast. Ka siin tulevad appi nutiseadmed ja seni, kuniks peab püsima kodus, saab teha videokõnesid sõprade ja vanavanematega.

Väga paljud pered on ka aktiivsed Eliisi keskkonna kasutajad ja nii saame kahepoolset üksteist igati toetada. Kõige tähtsam on ikkagi terve püsida ja täita kohusetundlikult riigilt saadud juhiseid.

Täna, kui eriolukorra väljakuulutamise möödab juba üle 7 nädala, on sõnast ERI saanud juba igapäevane sõna. Olukord on uus kõigi jaoks ja iga pere ning iga inimene on leidnud mõistliku viisi sellega toime tulemiseks.

Piirangute leevenedes taastame tavarütmi ja soovime olla lastevanematele toeks ka suvisel perioodil.

Tiiu Rõõm,
Sigrít Letlane,
Jana Sild ja

Piret Kuropatkin,
Tarvastu lasteaia juhtkond

Saarepeedi Koolis toimusid aprillis naljapäeva ja kevadpühade raames fotokonkursid õpilastele, lastevanematele ja õpetajatele. Kõikidest fotodest valmis näitus veebis. 1. klassi õpilane Tanel Toomsalu saatis pildi kassist, kes magab kaisuloomadega.

Tekst: Getter Kahro Foto: erakogu

Päikesekiire virtuaalmatk

Meil oli plaan matkata Pärsti presidendiga, aga et aeg on erakorraline, tuli meilgi leida loovaid lahendusi. Selleks sai virtuaalmatk.

Pakkusime vanematele välja järgnevad marsruudid – Puiatu Tünnimägi, Pärsti tervise- ja suusarajad, Pärsti Tammemäe hiis ja Lembitu kivi või matk ümber Pärsti järve. Samuti matkamise ajavahemiku, mobiilirakendused matkaraja jäädvustamiseks ning tuletasime meelde eriolukorra turvanõuded.

Tagasisidet matkaradadelt anti seekord fotodega, mis olid täis positiivseid emotsioone. Lisaks pakutud marsruutidele matkati veel meie valda läbivatel rohelistel rööbastel, Viljandi linnas, Katku rabas ja Kiisa külas. Matkasid nii pered kui ka töötajad. Matkamine on mõnus. Järgmine Päikesekiire ühismatkamine toimub Puiatus 2021. aastal.

Astra Jamnes,
Päikesekiire lasteaia direktor

Vennad Kändmad matkasid Sinialliku allikate juures.

Foto: Piret Nöör

Suured ja väikesed ennetasid südamehaigusi matkates

Sellel aastal toimus traditsiooniline südamekuu matk Uusna ja Tusti piirkonnas teistmoodi, sest gruppide matkata ei tohtinud.

Matkajad võisid terve aprillikuu jooksul valida endale kasvõi iga päev sobiva pikkusega raja. Kokku läbiti 2161 kilomeetrit ja osalejaid oli kõigist vanusegruppidest. Lisaks 16 registreerunud matkajale oli veel 10-14 usinat igapäevast jalutajat, kes endale igapäevaseid kilomeetreid korjasid, kuid ei soovinud neid üles märkida.

Kõige rohkem kilomeetreid – üle 300, läbisid Inge Tulik, Kusti Org ja Heilo Järve. Eraldi tahaks mainida Ago Kruusi, kes on nägemispuudega ja kes liigub oma kind-

latel marsruutidel peaaegu iga ilmaga.

Tänavune südamekuu matk oli juba 11. ning matkajaid ja jalutajaid on aastatega järjest rohkem juurde tulnud. Liikumine värskes õhus ongi igatühele täiesti iseenese kvaliteet, kus saab oma mõtteid mõlgutada ja mõnel päikesepaistelisel päeval isegi puna palgele.

Tasub ikka meelde tuletada, et liikumine on parim viis ennetada südamehaigustesse haigestumist. Pärast eriolukorra lõppemist toimub Uusna külamajas ka tervisepäev, kus teeme kokkuvõtteid matkast ning on oodata ka külalist.

Ulve Kannimäe,
matka eestvedaja

Viieliikmeline perekond Oja matkasid leidlikult ratastel. Foto: erakogu

Tubli oli Ago Kruus, kes vaatamata nägemispuudele matkas peaaegu iga päev. Foto: Ulve Kannimäe

Viljandi Vallavalitsus kuulutab välja konkursi Aasta haridustöötaja tunnustustele

Tunnustuse omistamise eesmärgiks on tähtsustada haridustöötaja rolli ning tõsta esile valla haridusasutuste õpetajaid, juhte, tugispetsialiste, treenereid, huvihariduse spetsialiste, kelle töö ja isiklik eeskuju on kaasa aidanud noorte kujunemisele mitmekülgsest arenenud isiksusteks ning kelle tegevus on positiivselt mõjutanud haridusasutuste ja Viljandi valla arengut.

Tunnustus omistatakse järgmistest kategooriates:

- Aasta Noor Õpetaja
- Aasta Õpetaja
- Aasta Lasteaiaõpetaja

Infot tunnustuse määramise kohta saab lingilt: <https://www.riigiteataja.ee/akt/410112018001> või Viljandi valla veebilehelt: www.viljandivald.ee

Ettepanekud tunnustuse määramiseks koos põhjendustega tuleb esitada Viljandi Vallavalitsuse aadressil Kauba 9, 71020 Viljandi linn või e-posti aadressile viljandivald@viljandivald.ee 30. juuniks 2020.

Päikeseelektrijaam Pinska külas.

Foto: Raivo Laidma

Päikesest ja planeerimisest

Raivo Laidma,
planeeringu-
spetsialist

Kui üht head tuntud kõnekään-du appi võtta, siis ei leia Viljandi vallaks ühte heitnud kuue endise omavalitsuse seni kehtivatest üldplaneeringutest tikutulega ka midagi taastuvenergia tootmiseks seotavate maakasutustingimuste kohta. Näiteks sõna „päike“ kohtab paaril juhul ainult sõnapaaris „päikesetõusust päikeseloojanguni“ ja on seotud kinnisasjale juurdepääsuõiguse küsimusega.

Eks see ole omamoodi märk sellest, et alles lapseohtu omavalitsustes ja kiiresti muutuv ühiskonnas puudusid piisavad teadmised, ettenägemiseoskus ning võime teha pikaajalisi strateegilisi ruumiplaneerimise otsuseid.

Kui nüüd keegi küsib, et miks me arvame, et me täna uut üldplaneeringut koostades selliseid otsuseid paremini suudame teha, siis on see tõeliselt hea küsimus ja vajaks arutlemiseks lausa omaette lugu. Olen positiivne ja usun, et kasvõi natuke paremini siiski suudame. Minu tänane lugu ei püüa seda aga tõestada.

Kui on soov rajada päikeseelektrijaam

Täna püüan natuke avada teemat, mis on seotud päikeseelektrijaamade tootmisega. Mida peab arvestama see, kes päikeseelektrijaama (PEJ) rajama soovib hakata ja kuidas käsitseb seda teemat koostatav üldplaneering? Täpsemalt saab teemat uurida planeeringu seletuskirjast.

Umbes paar aastat tagasi tõusis arendajate keskkonnateadlikkus järsku lakke ja nii mõnigi neist oskas isegi tsiteerida Euroopa Komisjoni suuniseid taastuvenergia tootmise ja keskkonnaväärtuste kohta.

See teadlikkuse hüppeline tõus ei tulnud aga sellest, et inimestele oleks ennast korraga ilmutanud Vana-Kreeka mütolooxiast pärit loodust kaitsev

jumalanna. Selleni ei viinud ka öösel nähtud uni kliimaneutraalses Eestis. Sellel on hoopis lihtsam ja vähemromantiline selgitus. Lõpuks ometi oli riigis ellu kutsutud toetusmehhanism.

Julgen öelda, et lihtsalt aadete ja keskkonnateadlikkuse pinnalt ei ole meil päikeseelektrijaamu sündinud. Kui mängus on aga kasu ja kasum, siis on lood teisiti. Mida siis aga ikkagi teha, kui raha on olemas, aga planeeringutes maakasutustingimusi ei ole ja seda teemat ei käsitleta? Ehitame ükskõik kuhu ja kuidas? Kuidas ja kuhu tõmbame jooned?

Riiklik meede PEJ rajamise toetamiseks oli oodatud ja väga vajalik. Paradigmamuutust mõtlemises keskkonnaküsimustes on ju kindlasti vaja ja kui aadete pinnalt muutused aset ei leia, siis on vaja tõuget. Sellise tõuke see toetusmeede kindlasti andis.

See lõi meie maastikku uue nähtuse ja kindlasti aitab see kaasa muutustele meie mõttemustrites ka edaspidi. Kui nüüd tekib soov PEJ rajamiseks, siis uurige palun enne vallast täpselt järgi, millise menetlusega see on seotud, kuhu seda võib rajada ja kuidas asjaajamine käib.

Ärge palun mingi kõigepealt projekteerijale raha maksma ja tellimust esitama. Õige projekteerija muidugi teab, et ehitusloakohustuslikke objektide korral on projekti koostamise aluseks kas KÕVi poolt väljastatud projekteerimistingimused või kehtestatud detailplaneering ning suunab teid ise ka valda.

Millised on piirangud?

Paratamatult tuleb rääkida piirangutest. Väärtuslik põllumajandusmaa võib olla üks nendest. Põllumajandusmaa on paljude erinevate võimalike funktsioonide surve all ja seetõttu ehk rohkem pildil olnud, kuid seda ei tohi siiski kontekstist välja rebida. See on ainult üks asjaolu, mis võib teie PEJ asukohta mõjutada.

Näiteks üldplaneeringuga on kavandatud maaraamidele paigaldatavate PEJ keelualadeks ka tiheasustusalad, elamumaad detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja miljööväärtuslikud alad. Piirangud seal ei hõlma aga kuidagi fassaade ja katusepindasid.

Meie enda maakonnakeskus on ju suurepärane näide tootjast, kelle hoonetega integreeritud PEJ-lahendused sobivad ka arhitektuurselt nõudlikesse piirkondadesse. Tehke ainult!

Ka põllumajandusmaa sõltumata sellest, kas ja milliste kriteeriumide alusel me seda väärtuslikuks hindame, ei ole kavandatud täielikult keelualaks. Seda ka juhul, kui teie kodukatust igast neljast ilmakaarest ümbritseva põllumassiivi hindepunktid on väga kõrged.

Üldplaneeringuga kavandatava konkreetse kriteeriumi alusel saab üldjuhul selle majavaalduse vajaduse rahuldamiseks taastuvenergia tootmiseks võimaluse leida ilma, et oleks vaja kaaluda maakasutuse otstarbe muutmist või koostada selleks detailplaneeringut.

Keerulisem võib olla siis, kui tegemist ei ole oma majavaalduse energiavajaduse rahuldamisega, vaid ainult eesmärgiga võrku elektrit müüa. Siis võib PEJ suurst ja kohta arvestades üldplaneeringule ja maakonnaplaneeringule tuginedes olla vastus eitav.

Kas siis tõesti kuidagi ei saa teha erandit? Siin tuleb mängu juba õiguskindluse küsimus. Kas meil on õigus eeldada, et ühesugustes tingimustes käitatakse kõigiga ühtmoodi?

Kui ma arvestan, et praeguse seisuga on valla geoinfostee mis ehitusspetsialistid registreerinud juba üle 30 PEJ projekteerimistingimuse väljastamise, millest osad jaamad juba töötavad, lisan siia paar menetluses olevat suuremat PEJ detailplaneeringut ja need juhud, kus väike PEJ hoone tehnovõrgu osana eraldi loamenetlust ei vaja, siis näen teravikilt üsna positiivselt.

Viljandi vald otsib kindlasti kohti ja võimalusi, kuidas taastuvenergia tootmine üha rohkem kogu ehitusprotsessi loomulikuks osaks saab, aga praegu on jälle aeg välja öelda igakordne üldplaneeringuteemaline mantla – planeeringu koostamine käib ja eelnõuna pidevalt valla veebilehel kättesaadav. Aeg kaasa mõelda ja öelda – millised on meie võimalused ja vajadused? Kuidas neid tagada? Millised on meie väärtused ja milles oleme valmis kokku leppima, et neid väärtusi kaitsta? Kus on tasakaal?

Anu Raud meenutab tänutundega oma ema

Veebruaris ilmus raamat „Valda Raud. Üks elu.“ Tekstiilikonstnik Anu Raud räägib oma ema pärandist ja enda elust koroonakriisi ajal.

Alustuseks ei saa üle ega ümber koroonaviirusest. Kuidas olete eriolukorra ajal elanud?

Päris pikk erakuelu on olnud ka omamoodi puhkuseks ja elu üle järele mõtlemise ajaks. Olen palju mõelnud meie planeedi peale. Eriliselt kosutava puhkuse saigi just maa – puhatavatest lennukitest taeva all, müra, saastast ja sudust. Tõeline ravikuur kliimasoojenemise vastu.

Igatseme tavaelu taastamist. Kas peaksime seda tegema täies mahus? Ehk võiks midagi muuta? Äkki peaks mõtlema ka mõõdu ja piiripidamise peale nii reisimises, tarbimises ja paljus muus. Võiksime leppida vähesemaga elu kestma jäämise nimel. Kliima soojenemine võib kergesti üle kasvada kliima üleküümenemiseks. Toetagem ja aidakem üksteist. Täna südamest kriisijuhte ja meedikuid.

Kuidas tuli mõte kirjutada oma emast raamat?

Olen muuseumi inimene ning seega väärtustan pärandit. Tundus, et kirjanduslikku ja kultuurilist väärtust omav kirja- ja päevikupärand on sobiv materjal raamatu kujul rohkemale rahvale pakkumiseks. Selle materjaliga töötamine on olnud emotsionaalselt puudutav, põhjalik ja aeganõudev töö.

Miks tegite samaaegselt raamatu esitlusega ka näituse?

Mu ema vastas alati, et sündis neli päeva enne Tartu rahu. Seega oli emal 29. jaanuaril 100. sünniaastapäev. Mõtlesin seda tähistada näituse ja raamatuga. Muidugi on alles ka palju huvitavat pildimaterjali.

Pilt ja sõna on olnud tore teravik ajast aega. Lisaks piltidele on näitusel veel vana auväärt kirjutusmasin Continental, ära peetud sõnaraamatud, tema tõlgitud teosed ja veel mõnda

Anu Raud oma ema elulooraamatu esitlusel Heimtali muuseumis veebruari alguses. Foto: Aet Ollisaar

teemakohast. Siinjuures tahaks väga tänada kirjastajat Sirje Endret ja kujundajat Kadi Pajupuud ning veel mitmel viisil toimetajaid.

Kuidas iseloomustaksite enda ema?

Mu ema oli eluhuviline, kirgas, avatud, haritud ja lahe suhtleja. Suhtus tõsiselt töösse ning oli väga hea tõlkija. Kindlasti suur kirjanduse sõber. Emanal oli õpetlik ja nõudlik.

Mida tema kogemustest olete endaga kaasas kandnud?

Tean, mida on väärt üks klappiv suhe, oma inimese armastus, toetus ja hoolivus. Selle koge-

muse ja sellest osa saamise eest olen ma eluaeg tänulik.

Mille pärast oli ema teie üle kõige uhkem?

Ema ei olnud millegi üle uhke, küll aga väga rõõmus selle üle, et minust sai kunstnik. Lisaks on minu töö ja tegevus suunatud laiemalt teistele inimestele. Näiteks muuseumi töö, hool ja pühendumus üliõpilastele.

Mis teile praegu kõige rohkem rõõmu teeb?

Rõõmustan loomingulist tööd tehes. Rõõmustab maal elamine ja oma kodukandi edendamine.

Kaarel Kesamaa,
avalike suhete spetsialist

Mulgimaa peremäng Tarvastus

Mulgimaa peremäng stardib sellel aastal juba kuuendat korda. Tarvastu kihelkonna kaheksa mängupunkti avavad seiklejatele, kultuurinautijatele ja teadmishimulistele mänguritele oma väravad laupäeval, 27. juunil kell 12–18.

Arvestame riigis sellel ajal kehtestatud reegleid ja kutsume teid sellel päeval turvaliselt Tarvastu kihelkonda seiklema. Au sees on pereti liikumine, üksi või paarikaupa matkamine, 2x2 vahemaa jälgimine ning kõik puhtust tagavad ning viirust peletavad meetmed.

Külastada saab järgmisi paiku:

- **Mõnnaste külas vana meie-rei** juures õpetatakse osalejale tegema vana aja meeste ja naiste töid tegema.

- **Tarvastu Käsitöökogas** pakutakse müügilettilt imelist kohalikku käsitööd ja ka erinevaid isetegemise võimalusi.

- **Mustla rahvamaja** kutsub suurt puidust kultuuriloolist lauamängu mängima ja mulgi mustri seinakaunistusi meisterdama. Koostamisel on viktoriin „Mulgi peremäng 2020“ ja üles seatakse temaatiline fotosein.

- **Mulgi majakas** meie väikese armsa Mustla südames „ehitab“ külastajale omamoodi ajasilla, mille kaudu saab külastaja rännata erinevates ajastutes saades osa vastavale ajajärgule omastest tegevustest.

- **Pika talus, Valli Mati juures** saab tulija teada, kuidas mulk muiste ja ka tänapäeval lambaid peab. Kaasa on osta võimalik osavate näppudega perenaise Ülle käsitööd.

- **Soe külamajas** ootab tulijaid põnev mulkide orienteerumismäng ümber paisjärve. Rajal olid saavad salakirju lahendada, kala püüda, loodust nautida,

taimi ja kalu määrata ja muid toredaid asju teha.

- **Suislepa tuulik** kutsub vaatama Võrtsjärve, kaluri- ja kalateemalisi muuseumieksponaate ning pakub teelistele oma tuntud headuses tõhusat kehakinnitust.

- **Mari Raamoti sünnikodus Kitsi-Tamme talu mängupunkti** seavad ennast valmis kohalikud naiskodukaitsjad, et tulijale nii endisaegseid kui tänapäevaseid naiste ja noorte tegemisi tutvustada. Laiakivil, mis on Andres Renniti sünnikoht, saavad osaleda laulda koos mulgi rahvariides noortega Tarvastu hümniks kujunenud „Kodukotost“ ja süüa kamakäkki.

Oled oodatud mängima!

Aili Anderson,
Mulgimaa Peremängu
Tarvastu piirkonna juht

TEATED

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Kodumasinade remont, varuosad. Tel 517 9771 või merton@hotmail.ee.

Tarvastu Jüri talu OÜ ostab ja rendib põllu- ja heinamaid Viljandi vallas. Korrektne rendimaksete tasuja! Tel 504 6625, e-post tarvastu.juri@gmail.com.

Ostan VAZ 2101-2107 või VAZ 2121. Sõiduk ei pea olema sõidukorras ja võib olla ilma dokumentideta. Tel 5565 1952.

Puurkaevumeistrid OÜ: puurkaevud, veesüsteemid, biopuhas- tid, septikud, mahutid. info@puurkaevumeistrid.ee, 502 1279, 526 9604.

Kutseline korstnapühkija, töötan puhtalt, töödele akt. Tel 5689 0125.

Ostan IŽ-tüüpi mootorratta. Võib olla külgorviga, ei pea olema töökorras. Tel 5343 5322.

In memoriam

ANNE MANDRI

19. IV 1947 – 6. IV 2020

„Sinuga koos sel’ rännakul Teisele poole Jõge, paneme kaasa südamest TÄNU ja unelilled taevased!“

Peeter Parts

Õpetaja Anne Mandri (neiup Luhaäär) tuli Mustla Kesk- kooli tööle 1970. aastal. Meenutame teda 29. lennuga, kel- lest toona said tema esimesed õpilased.

Klassivend Peeter Parts on öelnud: „Kui meenutada õpe- tajaid, siis esimesena, päikesetüdrukuna, meenub saksa keele õpetaja Anne Luhaäär. Kuna õppisime saksa keelt juba teisest klassist alates, siis vedas meil ülihea esimese õpetajaga. Martin Lutheri, Heinrich Stahli ja Herman Hes- se kultuurkeelt peab ju iga haritud eestlane oskama! Anne oskas igava keeleõppe muuta huvitavaks mänguks.“

Kalle Kadakas on aga kirjutanud: „Tema pedagoogitee algus polnud kerge. Seal Lutsu-koolile sarnanevas vanas köstri-koolimajas, polnud me kõik sugugi armastusväär- sed Arnod, vaid vempudest väsimatud Tootsid. Rohkem kui keeleõppimine, meeldis meile tunnis teha teatrit. Aga noo- ruke õpetaja Luhaäär sai Tootsidega hakkama, ta haaras selle näitleva seltskonna saksa keele õppimisse mänguga kaasa. Vahest just mängulisus oligi üks tema salanippi- dest.“

Õpetaja Anne tundides kõlas ikka muusika ja laul kitarr- helide saatel. Õpitud lauludega astuti üles koolipidudel. Ta suutis panna terve klassi laulma isegi neljahäälset kaanonit „Dona nobis pacem“.

Meil vedas, sest õpetaja Anne Mandri õpetas meid kuni keskkooli lõpuni. Ootasime tema tunde, sest alati oli põ- nev. Algklassides tõi ta tihti tundi kaasa lotomängu, millist me varem näinudki ei olnud. See mäng haaras meid ning hasartselt ja märkamatu omandasime saksa keelseid kee- rulisemaid sõnu.

Anne tunnid ei olnud kergete killast, sõnad pidid alati olema õpitud, tööd tehtud. Seda ei tehtud hirmuga, pigem oli see austus, et head õpetajat mitte solvata. Tema suurepä- rased tunnid olid nagu sööm värsket õhku, mida endisse ahnelt hingasime, mis tõi meieni tuuli ihaldatud vabast maailmast. Läbi kaunite fotode Saksamaast, läbi välismaa ajakirjade, mida vaid nendes tundides lehitseda võisime, läbi võõrkeelsete laulude võisime kaeda suletud piiride taha ja uskuda, et saame tulevikus maailma näha.

Õpetaja Anne oskas meid innustada ja toetada. Päikeseli- se naeratusena julgustas ta meie poisse, „kitarriste“, 7. klas- sis viima oma muusika „massidesse“ ja esinema terve kooli ees. Ta innustas saksa keeles lugema, kirjutama, osalema konkurssidel, ikka õppima ja edasi püüdlema. Nii mõnedki meist on öelnud, et võisid end ülikoolides ja elukoolis tänu heale saksa keele oskusele turvaliselt tunda.

Et saksa keele õppimine oleks ladusam, on Anne Mandri olnud tegev õpikute koostamisel. Õpetaja Anne käe all on saanud õppida mitu põlvkonda noori. Nendegi sõnul on ta olnud üks lemmikõpetajatest, kelle eestvõttel toimus ja kes- tab juba 21 aastat üks võimsamaid üritusi, Sommercamp – Eesti, Läti ja Saksa noorte ühine keeleõppelaager.

Oma kooliaega kanname endaga alati kaasas. Kaunid ja kirkad mälestuspildid lapsepõlvest jäävad meid saatma. Oleme saatusele tänulikud, et meid on õpetanud ja suuna- nud targad inimesed, nende hulgas Anne Mandri.

Aime Mäeorg,
Tarvastu Gümnaasiumi 29. lennu nimel

VANA FOTO

Valda ja Anu Raud Kääriku talu trepil 1990ndatel.

Foto: Aet Ollisaare kogust

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raie-
või asetseda piiranguvõõndis.
Tel: 56 111 900

Pottsepatööd
Loodusehitus
Üldehitus

+372 5675 1468

www.stoneandcrystal.ee

Dementsuse info- ja usaldusliin

Helista tel 644 6440
E, T, N, R 12-16 või K 16-20

Lisateave:
eludementsusega.ee või
info@eludementsusega.ee

Järgmises lehes
kajastame võimalusi,
mis on loodud
dementsusega inimeste
lähedastele.
Info selle kohta on valla
kodulehel juba kättesaadav.

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

AMANDA MERILO	99. 17.06.1921	Kärstna küla
MARIE VALDSON	97. 21.06.1923	Lalsi küla
HEINRICH OJA ELMAR LEPIK	96. 05.06.1924 17.06.1924	Mustla alevik Pikru küla
NIINA VIIDIK	94. 08.06.1926	Metsla küla
INNA SUDOV ALEKSANDRA NÖMM LYDIA NIRK HELGA SILD	93. 06.06.1927 13.06.1927 17.06.1927 30.06.1927	Lalsi küla Uusna küla Viiratsi alevik Unametsa küla
ÕIELA KITSING	92. 02.06.1928	Mustla alevik
EVI PUISTE LIA-META JÕGI ELLI KULLAMA	91. 09.06.1929 11.06.1929 16.06.1929	Puiatu küla Kolga-Jaani alevik Tarvastu küla
VIRVE VARES LUULE VEIDE SILVI UIBOPUU HEINO MARTINSON	90. 02.06.1930 06.06.1930 07.06.1930 10.06.1930	Paistu küla Sinialliku küla Heimtali küla Auksi küla
KALJU PRINZMANN ELVI ALMRE	85. 22.06.1935 25.06.1935	Pärsti küla Kärstna küla
AINO PETERSON MALLE ELUR MAIE JÜRGEN ELJU RUMASK TIJU TAIDUR ANU EVART MALL MOORITS VILVE FATKIN EHA OJASOON HELVE LOSSMANN REIN HENN SILVI KIRS	80. 02.06.1940 02.06.1940 05.06.1940 07.06.1940 12.06.1940 17.06.1940 22.06.1940 22.06.1940 23.06.1940 23.06.1940 25.06.1940 30.06.1940	Pikru küla Kiini küla Tinnikuru küla Tinnikuru küla Peetrimõisa küla Kärstna küla Odiste küla Viisuküla Valma küla Vardja küla Intsu küla Vardi küla

Mälestame

VOLDEMAR TIMOFEJEV
13.09.1949 – 05.04.2020
Suislepa küla

ANNE MANDRI
19.04.1947 – 06.04.2020
Mustla alevik

HEINO KURVET
12.09.1941 – 09.04.2020
Ülensi küla

EEVI DÕNNE
15.04.1933 – 14.04.2020
Vana-Võidu küla

ROBERT PAULUS
08.02.1956 – 16.04.2020
Kolga-Jaani alevik

HILLI VISLA
16.10.1937 – 16.04.2020
Viljandi vald

MATI HEINPÖLD
26.07.1949 – 17.04.2020
Kiisa küla

VEERA TULP
17.12.1941 – 20.04.2020
Pahuvvere küla

VLADIMIR SAMARTSEV
08.06.1949 – 23.04.2020
Viiratsi küla

SCHENNY LEIARU
01.08.1929 – 24.04.2020
Valma küla

TOIVO SUSI
19.04.1951 – 25.04.2020
Matapera küla

ADO KASS
18.07.1963 – 27.04.2020
Kolga-Jaani alevik

SIRJE PÄRNSALU
08.07.1956 – 29.04.2020
Jakobimõisa küla

AIME SAHK
27.12.1944 – 30.04.2020
Ridaküla

Viiratsi Kool alustab

I KLASSI ASTUJATE VASTUVÕTTU

Vastuvõtt 2020/2021
õppeaastaks toimub 10. juunini

Taotlus digiallkirjastamiseks aadressilt:
viiratsi.edu.ee/vajalikud-dokumendid

Lisainfo:
Külli Saat
kylli.saata@viiratsi.edu.ee
5200457

MILLIST TÖÖD SINA HINDAD?

Põltsamaa tehas
ootab kurgi- ja
kõrvitsahooajaks

TOOTMISTÖÖLISI

- nobedate näppudega kurkide pakkijaid
- nutikaid seadmete operaatoreid
- tublisid töötajaid, kes soovivad erinevaid ülesandeid täites aidata kaasa parimate Eestimaiste kurgi- ja kõrvitsahoidiste valmimisele

Töö algab 25. juunil

OOTAME: Kohusetundlikke ja töökaid inimesi, kes on vähemalt 18a ja soovivad töötada 1-4 kuud ning on valmis töötama vahetustes. Tööle asumisel on vajalik tervisetöend.

PAKUME: Töötasu kuus brutopalgana
- pakkijatele 800-1100 eurot (tükitasu vastavalt kiirusele)
- seadmete operaatoritele alates 660 eurot
- teistele alates 600 eurot

Lisaks tasuta lõunasuppi ja transporti Türi, Paide, Võhma ja Jõgeva suunal, vajadusel majutusvõimalust.
Kogu väljaõpe toimub kohapeal.

VÕTA ÜHENDUST: www.ehtnejahea.ee/tule-toole/
tel 7766126, 56988071 ja e-posti aadressil kandidaat@orkla.ee

Ehtne ja hea

ujuviahendused ja rannaalade arendus

MIDA TEEME

- Paadisildade tootmine ja paigaldus
- Ujumissildade tootmine ja paigaldus
- Käiguteede tootmine ja paigaldus
- Katamaraanide tootmine ja müük
- Lisavarustuse müük
- Ujuvplatvormide hooldus
- Rannaalade arendus

Müük: 55 932 309 info@sillad.ee www.sillad.ee

KIRIKUTES

TARVASTU PEETRI KIRIKUS

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.

PAISTU MAARJA KOGUDUS

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14. 21. mail kell 18 on õh-

tupalvus armulauaga. 23. juunil kell 12 on kalmistupüha Tuha-laane kalmistul ja kell 14 Paistu kalmistul.

KOLGA-JAANI JOHANNENE KIRIKUS

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne

Toimetaja Made Laas

Toimetusel on õigus tekste lühendada ja korrigeerida.
e-post ajaleht@viljandivald.ee

Kontakttelefon 435 0112 (üldinfo), 5305 8044 (toimetaja)
Kodulehekülg www.viljandivald.ee